

آپارتمان‌نشینی در شهرهای ایرانی-اسلامی و مشکلات اجتماعی و فرهنگی ناشی از آن؛ نمونه مورد مطالعه: مسکن مهر بروجرد

علی محمد ناصری^۱، احسان تقوی^{۲*}

۱- دکتری برنامه ریزی شهری دانشگاه علوم تحقیقات تهران و مدرس دانشگاه آزاد واحد بروجرد

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد واحد بروجرد

etaghavi62@yahoo.com

چکیده

افزایش سریع جمعیت شهرها و گسترش شهرنشینی طی ده‌های اخیر و افزایش تقاضا برای مسکن مردم را به سوی زندگی آپارتمان‌نشینی سوق داده است، این پدیده موجب بروز مشکلات فراوانی نظیر تضعیف سنت‌های فرهنگی و از هم گسیختگی پیوند‌های اجتماعی در خانواده‌ها گردیده است. هدف این مقاله درک مشکلات فرهنگی و اجتماعی زندگی آپارتمان‌نشینی و ارائه راهکارهایی برای کاهش این معضلات در آپارتمان‌های مسکن مهر بروجرد می‌باشد. روش تحقیق در این مقاله بر اساس هدف از نوع کاربردی که بر پایه مطالعات میدانی و کتابخانه‌ای استوار می‌باشد. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که این نوع از سکونت با فرهنگ و نگرش جامعه ایرانی-اسلامی مغایرت داشته و محیط‌های آپارتمانی را به فضایی تنش‌زا تبدیل کرده است لیکن آنچه نیاز به توجه جدی دارد آموزش چگونگی برقراری تعادل متوازن میان فرهنگ سنتی و فرهنگ آپارتمان‌نشینی به موازات توسعه فنی در این گونه‌سازه‌هاست.

واژگان کلیدی: آپارتمان‌نشینی، فرهنگ آپارتمان‌نشینی، شهرهای ایرانی اسلامی، مسکن مهر بروجرد

۱- مقدمه

رشد جمعیت شهری و گذر زمان در چند دهه گذشته عاملی بود تا تغییرات بنیادی و اساسی در نحوه و شکل زندگی مردم بوجود آید. خارج شدن خانه‌ها از فضایی که وسعت آن امروزه برای نسل جدید کمتر در تخیل می‌گنجد و تبدیل شدن آن‌ها به خانه‌هایی در ابعاد کوچکتر به گونه‌ای که هر خانه روی خانه‌ای دیگر بنا شده، مدلی از زندگی را در خانه‌هایی به نام آپارتمان به وجود آورده است. مدلی که زندگی در آن خلاف زندگی در خانه‌های ایرانی اسلامی گذشته و تابع قواعد و قانون‌های خاص خودش است. یکی از مهمترین استراتژی‌های دولتی به منظور حل مشکل زمین و سیاست حرکت از سمت رشد افقی به سوی رشد عمودی بود که روشن‌ترین شکل تحقق خویش را هیأت شهرک‌های مسکونی متشکل از بلوک‌های آپارتمانی بلند مرتبه به نمایش گذاشت. آن چه در برنامه ریزی و طراحی این مجموعه‌های مسکونی کمتر مورد توجه قرار گرفت، رعایت اصول و معیارهای مربوط به کیفیت محیط و نقش آن در ارزشیابی مثبت شهروندان نسبت به وضعیت سکونت خویش بود. در کشور ما طی چند سال گذشته به منظور تأمین مسکن بر سه اصل پس‌انداز، انبوه‌سازی و کوچک‌سازی تأکید شده که مرتبط بر اهداف فرهنگی و اجتماعی